

Балашова І.О., курсант 314 навчальної
групи факультету №1 ННІ №1 НАВС
Науковий керівник:
Лигун Н.В., доцент кафедри управління
та роботи з персоналом НАВС

ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПОЛІЦІЄЮ В УКРАЇНІ

Зарубіжними країнами сьогодні накопичено значний досвід щодо підготовки кадрів для поліцейських служб. Організація діяльності по забезпеченню правопорядку, громадської безпеки, боротьби зі злочинністю у всіх її проявах у кожній країні має свою специфіку й особливості.

Міжнародні та національні експерти відмічали значний поступ в реформуванні поліції України. Те, що в багатьох країнах Європи впроваджувалось протягом десятиліття, в Україні було зроблено всього за два роки. Реформа поліції визначається як одна з найбільш успішних та динамічних з усіх, котрі проводяться в державі.

В зарубіжних країнах спостерігаються три моделі забезпечення внутрішньої безпеки – це централізована, або (континентальна) модель з домінуючою роллю міністерства внутрішніх справ, директивним стилем управління й жорсткою вертикаллю підпорядкування низових ланок центральним органам; децентралізована модель, для якої характерна особливість – відсутність єдиного загальнонаціонального органу, множинність поліцейських сил загальнодержавного, регіонального та місцевого рівнів; комбінована (напівцентралізована) модель, особливістю якої є наявність загальнонаціонального органу (міністерства), відповідального за

забезпечення внутрішньої безпеки, координація діяльності розрізнених поліцейських служб; співіснування державних поліцейських служб загальнонаціонального (федерального) та регіонального (рівня штату, землі), а також державної та муніципальної поліції з пріоритетністю розвитку державної поліції. Після реформи правоохронних органів в Україні була запроваджена саме комбінована модель.

Робота поліції зарубіжних країн побудована на детальній регламентації взаємостосунків поліції і громадян. При цьому все це відбито в існуючому законодавстві. Так, у Великобританії робота поліції з охорони громадського порядку, попередження правопорушень, затримання та ізоляції правопорушників, видання окремих розпоряджень та нормативних актів, спрямованих на покращення стану громадського порядку та громадської безпеки, називається «охороною королівського порядку» та запозиченим з Америки терміном охорона «публічного» порядку.

У США поліцейські відомства виходять з того, що їх основне завдання - це боротьба зі злочинністю. Але, як стверджує статистика, понад 50% усієї роботи поліції США - це рутинна повсякденна діяльність, спрямована на охорону громадського порядку та громадської безпеки, виявлення, попередження та припинення дрібних правопорушень, підготовка матеріалів для розгляду в судах та інша діяльність.

У цілому на сьогоднішній день кількість часу на «адміністративну діяльність», «регулювання дорожнього руху» та «соціальну допомогу» збільшується, тому що основний напрямок роботи поліції США, як і багатьох поліцій інших країн Заходу, - це так зване «комунальне» або місцеве (зональне) поліціювання. Така система передбачає постійне перебування поліцейського у зоні обслуговування, а головною метою його

діяльності є налагодження тісної взаємодії з населенням даної зони з метою попередження правопорушень.

Реформу правоохоронних органів Грузії було проведено швидко, масштабно і, як показав результат, ефективно. Нові поліцейські в Грузії взагалі не були поліцейськими, на їх підготовку був витрачений тиждень. Але вони не брали грошей і допомагали всім і у всьому, тому що у них ще не було поліцейських амбіцій.

Основні підрозділи МВС Грузії після реформи - це патрульна служба і кримінальна поліція. Патрульна служба поєднує функції дорожньої поліції і моментального реагування на звернення громадян до служби екстреної допомоги. Екіпажі з двох чоловік курсують за спеціально розробленими маршрутами. Норматив реакції на повідомлення про злочин або подію найближчого екіпажу - кілька хвилин. Всі машини обладнані технічними засобами, що дозволяють перевірити будь-який автомобіль або особу затриманого. У машинах встановлені камери, розмови екіпажу записуються, поліцейські мають право затримувати і опитувати людей тільки в певному секторі огляду камери своєї машини.

Отже, в Україні після реформи правоохоронних органів поліція змінилась з карального органу на службу, котра надає послуги населенню. Влада зробила важливий крок на вкрай необхідному для країни шляху. Досвід зарубіжних реформаторів показує: ніякі точкові звільнення та обережні роковірки не приведуть до демократичної реформи поліції.